

Advies uittreksel strafregister

Het uittreksel uit het strafregister is een officieel document waarin de eventuele strafrechtelijke veroordelingen van een persoon vermeld worden. Er bestaan twee modellen, dit standpunt heeft betrekking op model 2:

- Model 1 (art. 596.1) is het getuigschrift voor activiteiten waarvan de toegangs- of uitoefeningsvoorwaarden in een wet of een verordening bepaald werden (bv. veiligheidsberoepen, vervoer van personen of goederen, fiscale beroepen).
- Model 2 (art. 596.2) is het getuigschrift voor specifieke activiteiten met contacten met kinderen en jongeren, zoals opvoeding, psycho-medisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kindbescherming, animatie of begeleiding van minderjarigen.

ICES is voorstander van het opvragen van het uittreksel strafregister model 2 in de sportcontext, en dit voor iedereen die regelmatig in aanraking komt met minderjarigen. Dit kan gaan over mensen die betaald werk verrichten voor een sportorganisatie en over mensen die zich op vrijwillige basis inzetten. Het is belangrijk dat elke sportorganisatie voor zichzelf bepaalt over welke doelgroepen dit gaat. Aan andere doelgroepen kan model 1 gevraagd worden. Mogelijke doelgroepen die regelmatig in aanraking komen met minderjarigen:

- Begeleiders: trainers, sportlesgevers, redders, ...
- (Club)bestuurders
- (Para)medische functies: sportartsen, kinesisten, sportpsychologen, diëtisten ...
- Vrijwilligers: zaalwachters, cafetariamedewerkers, officials ...
- ...

Het opvragen van dit uittreksel kan en zal niet alle vormen van onethisch/grensoverschrijdend gedrag uit de sportsector weren, maar heeft voor een sportorganisatie samen met andere initiatieven en binnen een ruimer kader toch een grote meerwaarde om twee belangrijke redenen:

- **Signaalwaarde:** een sportorganisatie toont dat het inzet op een ethisch en veilig sportklimaat en geeft het duidelijke signaal dat het de aanpak van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag ernstig neemt.
- **Risicobeperking:** het risico om iemand met een veroordeling voor een misdrijf met betrekking tot minderjarigen in dienst te nemen / aan te trekken als vrijwilliger wordt verminderd.

Veelgestelde vragen

1. Wanneer en hoe frequent moeten we het uittreksel opvragen?

ICES is er voorstander van dat iedereen die in een welbepaalde functie in een sportorganisatie start, dit uittreksel zo snel mogelijk en uiterlijk tegen een bepaalde termijn na aanvang voorlegt. Bij mensen die betaald werk verrichten kan de uitbetaling gekoppeld worden aan het voorleggen van het uittreksel. Dit attest is best zo recent mogelijk (maximum 3 maanden oud).

Het opvragen van het uittreksel wordt bij voorkeur na twee jaar vernieuwd. Houd er rekening mee dat de informatie op het uittreksel niet (altijd) actueel is omdat er enige tijd kan verlopen tussen de veroordeling en de registratie ervan in het strafregister en omdat zich nieuwe strafbare feiten kunnen voorgedaan hebben.

2. Mogen wij zelf voor onze vrijwilligers/personeelsleden uittreksels opvragen?

De sportorganisatie kan het uittreksel uit het strafregister niet zelf aanvragen. Het aanvragen van een uittreksel moet gebeuren door de persoon zelf op wie het uittreksel betrekking heeft. Een uittreksel kan enkel worden aangevraagd voor een andere persoon wanneer daarvoor een handgeschreven volmacht van de persoon voor wie het uittreksel wordt aangevraagd, werd opgesteld en de aanvrager over (een kopie van) de identiteitskaart beschikt.

3. Hoe moeten we het opvragen van het uittreksel registreren?

Het uittreksel van het strafregister mag door een sportorganisatie enkel ingekeken worden. Het uittreksel zelf en de inhoud ervan mogen dus niet bijgehouden of opgeslagen worden door de sportorganisatie. Eventueel kan in een document bijgehouden worden: "gezien en ok" of "gezien en niet ok".

Indien het uittreksel zelf uitzonderlijk toch in handen komt van de sportorganisatie, bijvoorbeeld wanneer een tijdelijke lesgever niet zelf het uittreksel kan komen tonen, moet het na registratie vernietigd worden.

4. Welke veroordelingen worden vermeld op het uittreksel, hoe worden deze omschreven en hoelang blijven ze erop staan?

Alle veroordelingen die op het basismodel van het uittreksel strafregister staan, worden ook opgenomen in het uittreksel strafregister model 2.

- Basisinformatie op het uittreksel strafregister:
  - Elke definitieve veroordeling van de laatste drie jaar (ongeacht de duur van de gevangenisstraf of de hoogte van de geldboete, en bijgevolg ook een eenvoudige schuldigverklaring);
  - Veroordelingen voor gevangenisstraffen van meer dan 6 maanden en geldboetes hoger dan 500 EUR (geen automatische uitwissing na drie jaar);
  - Veroordelingen met een ontzetting van meer dan drie jaar (geen automatische uitwissing na drie jaar).
- Uitbreiding in het uittreksel model 2:
  - Elke strafrechtelijke inbreuk die is gepleegd t.o.v. minderjarigen: "elke veroordeling of beslissing voor feiten gepleegd ten aanzien van een minderjarige en voor zover dit een constitutief element van de inbreuk is of de straf verzwaart" (bv. slagen en verwondingen aan minderjarigen, openbare zedenschennis in nabijheid van minderjarigen, aanranding van de eerbaarheid van minderjarigen, verkrachting van minderjarigen, gebruik van verdovende middelen, etc.). Ook wanneer een werkstraf / elektronisch toezicht / autonome probatiestraf werd opgelegd, een eenvoudige schuldigverklaring werd uitgesproken, opschorting, probatie-opschorting, internering, vrijheid op proef, beslissing tot terbeschikkingstelling van de strafuitvoerings-

rechtbank, buitenlandse veroordelingen, wordt dit in beginsel vermeld op dit uittreksel. Bovendien zou het uittreksel moeten vermelden of de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een verbod om een activiteit uit te oefenen die hem in contact zou brengen met minderjarigen, uitgesproken door een rechter of een onderzoeksgerecht.

Veroordelingen staan op het uittreksel in de globale omschrijving van het feit zoals het in het strafwetboek staat. Het is dus de tekst van de wetsbepaling die het misdrijf omschrijft (zonder een verwijzing naar het artikel van het strafwetboek). Er zal nooit een detail van de feiten worden vermeld zoals die zich hebben voorgedaan en zoals die vermeld staan in het vonnis. Het kan dus een vrij abstracte omschrijving zijn, zonder concrete indicatie van wat de onderliggende feiten zijn.

Inbreuken tegenover minderjarigen (model 2) blijven op het uittreksel staan aangezien er geen vervaldatum is. De andere misdrijven die niet specifiek gevisieerd zijn door het model 2 staan er minstens gedurende drie jaar op. Wanneer de gunst van een herstel in eer en rechten wordt verleend door de procureur kunnen misdrijven gewist worden uit het uittreksel.

5. Wat als het uittreksel niet blanco is? Wat als iemand zijn/haar straf heeft uitgezeten?

Dit is sterk afhankelijk van wat er op het uittreksel vermeld staat. ICES is van mening dat een niet-blanco uittreksel model 2 niet verenigbaar is met een rol ten aanzien van minderjarigen in een sportorganisatie.

Als de persoon waarop het uittreksel van toepassing is zedenfeiten heeft gepleegd op minderjarigen en zich na het uitzitten van een straf opnieuw aanmeldt, kan een sportorganisatie dit weigeren. Dit kan in de reglementen of statuten van de organisatie worden ingeschreven. Het staat de organisatie in principe vrij om uit te maken wie actief mag zijn in de sportorganisatie en wie niet, op voorwaarde dat ze de anti-discriminatiewetten naleeft. Deze voorzien in een aantal gronden waarop men in beginsel niet mag discrimineren (ras, geslacht, handicap, leeftijd, seksuele oriëntatie, geloof of levensbeschouwing, vermogen, fysieke kenmerken, burgerlijke staat, politieke/syndicale overtuiging, geboorte, sociale afkomst). Je mag dus iemand weigeren op basis van een strafregister dat niet blanco is.

Indien de persoon tewerkgesteld is als werknemer in de sportorganisatie, contacteer je best een jurist, zodat je voldoende geïnformeerd bent over de mogelijke gevolgen.